

DECYZJA KOMISJI**z dnia 6 listopada 2013 r.****w sprawie pomocy państwa SA.34721 (2012/C) (ex 2012/NN) wdrożonej przez Niemcy na rzecz
HoKaWe Eberswalde GmbH***(notyfikowana jako dokument nr C(2013)7058)***(Jedynie tekst w języku niemieckim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2014/206/EU)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z przywołanymi artykułami ⁽¹⁾ i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Dnia 30 kwietnia 2012 r. Komisja otrzymała skargę przedsiębiorstwa prowadzącego obróbkę drewna z siedzibą w kraju związkowym Brandenburgia, w której zarzuca się, że umowa ramowa zawarta na okres 15 lat między krajem związkowym Brandenburgia a spółką HoKaWe Eberswalde GmbH (zwaną dalej „HoKaWe”) stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (2) Dnia 11 maja 2012 r. Komisja przekazała Niemcom nieopatrzoną klauzulą poufności wersję skargi i zwróciła się o przekazanie dalszych informacji. W piśmie z dnia 6 czerwca 2012 r. Niemcy zajęły stanowisko w przedmiocie złożonej skargi i udzieliły wymaganych informacji.
- (3) Dnia 27 sierpnia 2012 r. Komisja przekazała nieopatrzoną klauzulą poufności wersję tej odpowiedzi skarżącemu i zwróciła się do skarżącego z pytaniem, czy chce kontynuować dochodzenie tej sprawy. Dnia 4 września 2012 r. skarżący poinformował, że podtrzymuje skargę.
- (4) Pismem z dnia 19 grudnia 2013 r. Komisja poinformowała Niemcy o swojej decyzji w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE.
- (5) Decyzja Komisji w sprawie wszczęcia postępowania została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽²⁾. Komisja wezwała wszystkie zainteresowane strony do przedstawienia uwag dotyczących przedmiotowego środka.
- (6) W piśmie z dnia 28 lutego 2013 r. Niemcy przedstawiły swoje uwagi dotyczące przedmiotowej decyzji. Następnie dnia 30 kwietnia 2013 r. Komisja otrzymała uwagi od dwóch zainteresowanych stron, a dnia 3 maja 2013 r. — uwagi przedstawione przez skarżącego.
- (7) Dnia 17 maja 2013 r. przekazano Niemcom nieopatrzone klauzulą poufności wersje tych uwag. Dnia 11 czerwca 2013 r. Niemcy ustosunkowały się do nich, uzupełniając swoje uwagi pismem z dnia 13 czerwca 2013 r.
- (8) Pismami z dni 2 sierpnia 2013 r., 17 września 2013 r. i 23 września 2013 r. Komisja przekazała Niemcom kolejne wnioski o udzielenie informacji, na które Niemcy odpowiedziały pismami z dni 15 sierpnia 2013 r., 20 września 2013 r. i 1 października 2013 r.

⁽¹⁾ Dz.U. C 99 z 5.4.2013, s. 79.⁽²⁾ Zob. przypis 1.

2. OPIS ŚRODKA

2.1. Przedsiębiorstwo będące beneficjentem

- (9) HoKaWe jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (GmbH), która prowadzi elektrownię zasilaną biomasą drzewną w Eberswalde w kraju związkowym Brandenburgia. Elektrownia została zbudowana w 2005 r. i rozpoczęła działalność w 2006 r. W czerwcu 2011 r. sąd rejonowy we Frankfurcie nad Odrą wszczął postępowanie upadłościowe dotyczące majątku HoKaWe. Do tej pory przedsiębiorstwo nie wstrzymało jednak swojej działalności gospodarczej.
- (10) Powiat Barnim wyraził zainteresowanie zakupem aktywów HoKaWe w celu kontynuowania działalności przedsiębiorstwa; w maju 2012 r. podczas zgromadzenia wierzycieli przyjęto umowę dotyczącą zbycia aktywów HoKaWe oraz notarialnie poświadczono sprzedaż. Ponieważ kraj związkowy Brandenburgia nie zgodził się na przeniesienie umowy ramowej w sprawie dostawy drewna z lasów kraju związkowego Brandenburgia (umowa ramowa jest przedmiotem niniejszej decyzji) na nowego właściciela, powiat Barnim odstąpił od umowy kupna-sprzedaży.

2.2. Opis środka

- (11) W czerwcu 2005 r. kraj związkowy Brandenburgia i spółka HoKaWe zawarły umowę ramową w sprawie dostawy drewna z lasów kraju związkowego Brandenburgia. W przedmiotowej umowie określone zostały ilości i warunki dostaw drewna ⁽³⁾ do HoKaWe przez okres wynoszący 15 lat (od 1 czerwca 2006 r. do 1 czerwca 2021 r.). Przewidziano w niej dostawę 150 000 metrów przestrzennych (mp) rocznie z okolicy (w promieniu do 70 km) elektrowni w Eberswalde.
- (12) W umowie tej ustalona została początkowa cena referencyjna w wysokości 15,50 EUR/metr przestrzenny dla roku 2004. Poza tym przewidziano w niej coroczne korekty cen, które miały być uzgadniane między stronami w zależności od rozwoju wskaźnika cen drewna przemysłowego Federalnego Urzędu Statystycznego ⁽⁴⁾; koszty związane ze zmianami cen drewna względem ceny początkowej miały być pokrywane w 50 % przez nabywcę i w 50 % przez sprzedawcę (dalej: „klauzula dotycząca korekty cen”).
- (13) Do obliczania właściwej korekty cen w przedmiotowej umowie określono następujący wzór (dalej zwany „wzorem korekty cen” lub „wzorem”):
- $$\text{ISE} = 15,50\text{€}/\text{rm} + \frac{\text{Index} - 135,89\%}{135,89\%} \text{€}/\text{rm} * 15,50 * 0,5$$
- (14) W rezultacie należy dokonać rozróżnienia pomiędzy klauzulą dotyczącą korekty cen zgodnie z treścią przedmiotowej umowy a wzorem korekty cen.
- (15) Według Niemiec klauzula dotycząca korekty cen oddaje zamiary stron umowy. Opinia ta bazuje na wewnętrznej nocie brandenburskiego Ministerstwa Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego sporządzonej dnia 1 października 2003 r. ze spotkania przedstawicieli kraju związkowego Brandenburgia i przedstawicieli HoKaWe, z której jasno wynika, że korekta cen, do której dążyły strony w trakcie negocjacji, odpowiada klauzuli dotyczącej korekty cen. Opiera się ona również na nocie brandenburskiego Ministerstwa Gospodarki i Spraw Europejskich z dnia 5 stycznia 2011 r., w które zalecono, aby umowę ramową dostosować lub zinterpretować w taki sposób, aby zapewnić zgodność z jej treścią i w ten sposób odzwierciedlić prawdziwe zamiary stron.
- (16) Jak w 2010 r. potwierdziły Niemcy i stwierdzono w dwóch ekspertyzach sporządzonych na zlecenie kraju związkowego Brandenburgia ⁽⁵⁾, wzór był błędny i nie prowadził do odzwierciedlenia zamiarów stron wyrażonych w klauzuli dotyczącej korekty cen.

⁽³⁾ Umowa dotyczy transportu drewna drzew liściastych i iglastych o długości wynoszącej 3 m i średnicy wynoszącej od 3 do 70 cm, loco droga leśna. Dopuszczalne są krzywizna i zgnilizna.

⁽⁴⁾ Zob. Federalny Urząd Statystyczny: <https://www.destatis.de/DE/ZahlenFakten/GesamtwirtschaftUmwelt/Preise/PreisindizesLandForstwirtschaft/Tabellen/ErzeugerpreiseForstwirtschaft.html>.

⁽⁵⁾ Przedłożono zewnętrzną ekspertyzę sporządzoną przez RAUE LLP — zewnętrznego doradcę prawnego kraju związkowego Brandenburgia; brandenburskie ministerstwo przygotowuje natomiast opinię wewnętrzną.

- (17) Po wejściu w życie przedmiotowej umowy cena została skorygowana na podstawie wzoru. Wbrew zamiarom wyrażonym w treści umowy korekty cen obliczone według wzoru nie odpowiadały faktycznemu rozwojowi wskaźnika cen drewna przemysłowego, lecz były znacznie niższe od średniej ceny drewna z lasów kraju związkowego Brandenburgia. Ponadto zastosowanie tego wzoru nie doprowadziło do równomiernego podziału ryzyka związanego z fluktuacją cen między krajem związkowym a HoKaWe, do którego dążyły strony.
- (18) Powodem tego jest, jak wyjaśniono w motywie 16, błędny wzór, który niewłaściwie — z perspektywy matematycznej — odzwierciedlał zamiary stron wyrażone w klauzuli dotyczącej korekty cen ⁽⁶⁾.
- (19) Ponadto z pisma Niemiec z dnia 28 lutego 2013 r. wynika, że jeśli chodzi o parametry obliczania korekty cen, w czasie trwania umowy strony wielokrotnie działały w oparciu o uznanie wzoru ⁽⁷⁾. Niemcy poinformowały Komisję, że nie da się wyjaśnić przyczyn takiego działania na podstawie akt.
- (20) Dwie ekspertyzy sporządzone na zlecenie kraju związkowego Brandenburgia w 2010 r. (zob. motyw 16) wskazują na możliwe problemy związane z pomocą państwa oraz zalecono w nich dostosowanie umowy poprzez zmianę wzoru. Po zakończeniu negocjacji pomiędzy HoKaWe i krajem związkowym Brandenburgia w dniu 26 sierpnia 2011 r. strony podpisały zmienioną wersję umowy, która weszła w życie dnia 1 lipca 2011 r. W zmienionej wersji wyjaśniono trudności opisane w motywach 12–19 oraz ustalono, że ceny obowiązujące od dnia 1 lipca 2011 r. należy skorygować zgodnie z klauzulą dotyczącą korekty cen oraz odpowiednio do pierwotnych zamiarów stron. Od tej pory wzór przestał być elementem umowy i w związku z tym nie można go już było stosować.
- (21) Ponadto kraj związkowy Brandenburgia podjął decyzję o niekontynuowaniu umowy z przyszłymi inwestorami przejmującymi aktywa HoKaWe.

2.3. Przyczyny wszczęcia postępowania

- (22) Dnia 19 grudnia 2012 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego zgodnie z art. 108 ust. 2 TFUE (zwaną dalej „decyzją o wszczęciu postępowania”).
- (23) Przyjęła w niej wstępne stanowisko, że realizacja umowy ramowej zawartej między krajem związkowym Brandenburgia i HoKaWe obejmuje element pomocy.
- (24) Komisja zapytała, czy z perspektywy *ex ante* prywatny sprzedawca na przedmiotowym rynku zgodziłby się na takie wynagrodzenie, które wynika z zastosowania opisanego wzoru korekty cen.
- (25) Ponadto Komisja wyraziła wątpliwości co do tego, że strony umowy nie były świadome, iż metoda obliczania jest błędna, i poważnie poddała w wątpliwość to, że w trakcie realizacji umowy władze niemieckie działały zgodnie z zasadami rynkowymi. Wątpliwości te wynikały ze zmiany ceny drewna sprzedawanego w ramach umowy, ponieważ obliczana w ten sposób cena była znacznie niższa od średniej ceny drewna w kraju związkowym Brandenburgia. Ostrożny prywatny sprzedawca znajdujący się w podobnej sytuacji niezwłocznie skorzystałby z wszelkich możliwości dokonania zmiany metody korekty cen. Jednak Niemcy nadal stosowały ten wzór aż do 2011 r.
- (26) Na podstawie tych rozważań Komisja wstępnie doszła do wniosku, że nie można wykluczyć korzyści na rzecz HoKaWe, a zatem również istnienia pomocy państwa w okresie od dnia wejścia w życie umowy (1 czerwca 2006 r.) do czasu wprowadzenia zmian w umowie (30 czerwca 2011 r.). Ponieważ podstawa prawna zgodności przedmiotowej pomocy z prawem nie była oczywista ani władze niemieckie nie powołały się na nią, Komisja miała nadal wątpliwości, czy środek pomocy można uznać za zgodny z rynkiem wewnętrznym.

⁽⁶⁾ Według ekspertyzy sporządzonej przez kancelarię RAUE LLP zamiary stron określone w klauzuli dotyczącej korekty cen można było odzwierciedlić, stosując następujący wzór:

$$P = 15,50\text{€}/\text{rm} + \frac{\text{Index}_{n+1} - \text{Index}_n}{\text{Index}_n} \text{€}/\text{rm} * 15,50 * 0,5$$

⁽⁷⁾ Na przykład do obliczenia ceny, która miała obowiązywać od dnia 1 lipca 2006 r., zastosowano wartość indeksową dla lipca 2006 r., a nie, jak ustalono w umowie, wartość indeksową dla stycznia 2005 r.

3. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ ZAINTERESOWANE STRONY

- (27) W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego Komisja otrzymała uwagi od skarżącego oraz od dwóch innych zainteresowanych stron.
- (28) Skarżący przekazał wewnętrzne noty brandenburskiego Ministerstwa Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego z grudnia 2003 r. i z marca 2004 r. Według skarżącego noty te pokazują, że jeszcze przed zawarciem umowy istniały wątpliwości odnośnie do wielu aspektów umowy: w nocie z grudnia 2003 r. dotyczącej ówczesnego wpływu umowy stwierdzono, że już w 2004 r. umowa ta doprowadzi do ukształtowania się takiej ceny, która będzie znacznie niższa od obowiązującego poziomu cenowego dla drewna przemysłowego. Podobnie w wewnętrznej nodcie z marca 2004 r. zwrócono uwagę, że metoda obliczania cen doprowadzi do niewłaściwych ustępstw cenowych ze strony kraju związkowego Brandenburgia; dlatego wyraźnie zalecono, aby jeszcze raz przemyśleć lub renegecjować umowę.
- (29) Skarżący wysunął argument mówiący, że żaden prywatny sprzedawca znajdujący się w podobnej sytuacji nie zawarłby takiej umowy i że prywatny sprzedawca podjąłby działania niezwłocznie po tym, jak dowiedział się, że ceny są niższe od cen rynkowych, i nie czekałby pięć lat. W odniesieniu do korekty cen skarżący stwierdził również, że ustalone ceny nie odzwierciedliły faktycznego rozwoju na rynku drzewnym, lecz w dużo większym stopniu przyniosły nieuzasadnioną korzyść HoKaWe. Skarżący szacuje wysokość pomocy przyznanej od 2006 do 2011 r. na 7,3 mln EUR (podstawą tych szacunków jest średnia cena drewna ustalona pomiędzy skarżącym i innymi dostawcami).
- (30) Poza tym Komisja otrzymała uwagi od dwóch zakładów obróbki drewna z kraju związkowego Brandenburgia. Według tych zakładów znaczna część drewna pochodzącego z lasów kraju związkowego Brandenburgia, dostarczanego na podstawie długoterminowej umowy, w ogóle nie dotarła na regionalny rynek drzewny, co doprowadziło do niewłaściwych zakłóceń konkurencji i zagroziło istnieniu małych zakładów obróbki drewna w kraju związkowym Brandenburgia.

4. UWAGI PRZEKAZANE PRZEZ NIEMCY

- (31) Niemcy podtrzymują swoje stanowisko, że przedmiotowa umowa ramowa jest zgodna z rynkiem i że nie zawiera żadnego elementu pomocy.
- (32) Według danych dostępnych Niemcom w momencie podpisania umowy nie istniał rynek drewna energetycznego; dlatego strony ustaliły, że cena, którą ma płacić HoKaWe, powinna bazować na cenie drewna przemysłowego, a korekty cen — na rozwoju wskaźnika cen drewna przemysłowego. Ponadto Niemcy stwierdziły, że treść umowy odzwierciedla zamierzoną metodę korekty cen, jednak jednocześnie wyjaśniły, że wyniki uzyskane w związku z zastosowaniem wzoru nie były zgodne z podziałem ryzyka związanego z fluktuacją cen, do którego dążyły strony.
- (33) W związku z tym Niemcy wysunęły argument, że początkową cenę referencyjną oraz *klauzulę dotyczącą korekty cen*, które ustalono w treści umowy, tzn. dokonywanie korekt cen na podstawie wskaźnika cen drewna przemysłowego obowiązującego w Niemczech oraz równomierny podział ryzyka związanego z fluktuacją cen między strony, należy uznać za zgodne z zasadami rynkowymi w momencie podpisania umowy.
- (34) Według Niemiec zarząd lasów kraju związkowego Brandenburgia dopiero w trakcie reorganizacji w styczniu 2009 r. zauważył, że stosowanie wzoru doprowadziło do tego, że HoKaWe płaciła niższe ceny niż inne przedsiębiorstwa. Na skutek tego w 2010 r. właściwe organy brandenburskie zleciły kancelarii RAUE LLP sporządzenie ekspertyzy w sprawie przedmiotowej umowy i przeprowadziły wewnętrzną kontrolę tej umowy pod kątem prawnym. W obydwu ekspertyzach wskazano na możliwe problemy związane z pomocą państwa. Ponadto w nocie z dnia 5 stycznia 2011 r. Ministerstwo Gospodarki i Spraw Europejskich doszło do wniosku, że *klauzula dotycząca korekty cen* jest zgodna z zasadami rynkowymi, natomiast korekta cen na podstawie wzoru stanowi pomoc państwa; w związku z tym zalecono zmianę umowy w ten sposób, aby poprzez zmianę wzoru odzwierciedlała ona faktyczną wolę stron. W sierpniu 2011 r. kraj związkowy Brandenburgia zastosował się do tego zalecenia.
- (35) Niemcy argumentują, że dostosowując umowę w 2011 r., kraj związkowy Brandenburgia postąpił zgodnie z zasadami rynkowymi; wcześniejsza interwencja nie była możliwa, ponieważ trzeba było dotrzymać warunków istniejących umów, a przedmiotową umowę strony mogły zmienić wyłącznie w drodze wzajemnego porozumienia.
- (36) Ponadto Niemcy stwierdzają, że przedmiotowa umowa nie stanowi pomocy państwa, nie zakłóca konkurencji ani wymiany handlowej między państwami członkowskimi.

5. OCENA ŚRODKÓW POMOCY

5.1. Istnienie pomocy

- (37) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez przyznanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (38) Aby zbadać, czy transakcja handlowa pomiędzy jednostką państwową a podmiotem gospodarczym stanowi pomoc, należy przeprowadzić test prywatnego inwestora, jak pokazuje utrwalona praktyka Komisji i jak potwierdza Trybunał Sprawiedliwości. Opiera się on na zasadzie, że jeżeli państwo prowadzi na rynku działalność gospodarczą, musi działać jak prywatny uczestnik rynku, ponieważ w innym razie może zaistnieć pomoc państwa. Zasadniczy wpływ na istnienie takiej pomocy ma zatem to, czy prywatny podmiot gospodarczy w podobnej sytuacji zachowałby się tak samo, tzn. czy sprzedałby aktywa, towary lub usługi po podobnej cenie (zasada sprzedawcy kierującego się regułami rynkowymi). Zgodnie z tą zasadą przesłanki o charakterze nieekonomicznym nie mogą uzasadniać zaakceptowania niższej ceny. Zasada ta była wielokrotnie stosowana przez Komisję i zawsze potwierdzana przez Trybunał Sprawiedliwości ⁽⁸⁾.
- (39) Podsumowując, w przedmiotowej sprawie Komisja musi zbadać, czy prywatny sprzedawca byłby gotowy zawrzeć umowę na porównywalny czas trwania oraz z uwzględnieniem porównywalnej początkowej ceny referencyjnej i porównywalnego mechanizmu korekty cen.
- (40) Jak określono w motywach 11 i 12, zawarta na okres 15 lat umowa ramowa przewidywała, że ceny będą corocznie korygowane zgodnie z rozwojem wskaźnika cen drewna przemysłowego i że koszty wynikające z odnośnych zmian podstawowej ceny referencyjnej ustalonej na poziomie 15,50 EUR/mp będą po równo ponosić państwo i HoKaWe. Ponadto umowa zawierała wzór na obliczenie korekty cen.

Długi czas trwania umowy

- (41) Skarżący argumentuje, że 15-letni czas trwania umowy nie jest powszechnie stosowany na rynku.
- (42) Komisja nie zna jednak żadnych przesłanek, które uzasadniałyby wysunięty wniosek, że taki czas trwania umowy jest niezgodny z zasadami rynkowymi. Co prawda 15-letni czas trwania umowy wydaje się stosunkowo długi, ale sprzedawca może jak najbardziej związać się z odbiorcą, jeśli zapewni mu to w ten sposób — jak w przypadku przedmiotowej umowy — możliwość sprzedaży stałej ilości drewna, które oprócz tego przynajmniej częściowo nie spełniało wymogów jakościowych dotyczących drewna przemysłowego.
- (43) Z tego powodu i wobec przewidzianego podziału ryzyka związanego z fluktuacją cen nie należy wykluczać, że prywatny sprzedawca zawarłby umowę o porównywalnym czasie trwania.

Ustalona początkowa cena referencyjna

- (44) Również w odniesieniu do początkowej ceny referencyjnej wynoszącej 15,50 EUR/mp Komisja nie zna żadnych przesłanek, które uzasadniałyby wniosek, że cena ta nie jest zgodna z zasadami rynkowymi.
- (45) Jak wspomnieli Niemcy, w momencie podpisania umowy nie obowiązywała ustalona cena rynkowa dla drewna energetycznego. W związku z tym strony umowy za podstawę umowy ramowej wzięły cenę drewna przemysłowego. Zgodnie z przeglądem cen rynkowych drewna przemysłowego przedstawionym przez skarżącego za ceny zgodne z zasadami rynkowymi uznaje się dla roku 2004 ceny w przedziale od 15,50 EUR/mp do 17,50 EUR/mp, a dla roku 2005 — ceny w przedziale od 15,00 EUR/mp do 17,00 EUR/mp. Również mając na uwadze to, że chodziło o umowę długoterminową, ustalona początkowa cena referencyjna wynosząca 15,50 EUR/mp utrzymała się w przedziale cen drewna przemysłowego zgodnych z zasadami rynkowymi.

⁽⁸⁾ Zob. m.in. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 21 marca 1991 r., Włochy przeciwko Komisji, sprawa C-305/89 („Alfa Romeo”), Rec. 1991 s. I-1603, pkt 18 i 19; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 30 kwietnia 1998 r., Cityflyer Express Ltd. przeciwko Komisji, sprawa T-16/96, Rec. 1998 s. II-757, pkt 51; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 21 stycznia 1999 r., Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH i Lech-Stahlwerke GmbH przeciwko Komisji, sprawy połączone T-129/95, T-2/96 i T-97/96, Rec. 1999 s. II-17, pkt 104; wyrok Sądu Pierwszej Instancji z dnia 28 lutego 2012 r., land Burgenland i Austria przeciwko Komisji, sprawy połączone T-268/08 i T-281/08, Zb.Orz. 2012 s. II-0000, pkt 48.

- (46) Nota brandenburskiego Ministerstwa Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Zagospodarowania Przestrzennego z dnia 1 października 2003 r. pokazuje ponadto, że w trakcie negocjacji przedstawiciele kraju związkowego Brandenburgia zaproponowali początkową cenę referencyjną na poziomie 15,50 EUR/mp, podczas gdy HoKaWe opowiadało się za ceną wynoszącą 15,00 EUR/mp. Ostatecznie strony uzgodniły wyższą cenę, tj. 15,50 EUR/mp.
- (47) Początkową cenę referencyjną wynoszącą 15,50 EUR/mp można więc uznać za zgodną z zasadami rynkowymi. Ponieważ nie istniała cena rynkowa, którą można by wykorzystać do celów porównawczych, a wymogi jakościowe dotyczące drewna energetycznego nie są wyższe od tych dotyczących drewna przemysłowego, uzasadnione było dla kraju związkowego Brandenburgia zawarcie umowy, na podstawie której uzgodniona cena opierałaby się na cenie drewna przemysłowego (cena referencyjna). Uzgodniona cena była wynikiem negocjacji między stronami i znajdowała się w przedziale ceny rynkowej dla drewna przemysłowego w kraju związkowym Brandenburgia. Została ona uzgodniona z uwzględnieniem jakości drewna w lasach brandenburskich ⁽⁹⁾ i w związku z tym odpowiada cenie, jaką prywatny sprzedawca uznałby za akceptowalną dla takiej jakości dostarczanego drewna.

Korekta cen

- (48) Jak wyjaśniono w motywie 14, w odniesieniu do korekty cen należy rozróżnić pomiędzy *klauzulą dotyczącą korekty cen* a korektami cen faktycznie dokonanymi na podstawie wzoru.
- (49) Komisja nie zna żadnych przesłanek, które uzasadniałyby, że *klauzula dotycząca korekty cen* nie jest zgodna z zasadami rynkowymi. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w motywie 45 odnośnie do początkowej ceny referencyjnej nie istniał żaden wskaźnik zmiany cen drewna energetycznego. W związku z tym uzasadnione było nie tylko przyjęcie ceny drewna przemysłowego za podstawę początkowej ceny referencyjnej, lecz także uzgodnienie korekt cen, które byłyby dokonywane zgodnie ze zmianą indeksu cen dla drewna przemysłowego.
- (50) Oprócz tego w treści umowy przewidziano równy podział ryzyka związanego z fluktuacją cen między strony. Ponieważ w momencie podpisywania umowy nie można było jednoznacznie przewidzieć tendencji zmiany cen, mechanizm ten skutkowało tym, że obydwie strony dzieliłyby się zarówno ryzykiem, jak i (potencjalnymi) zyskami, co również mogłoby przynieść korzyści krajowi związkowemu Brandenburgia. W obliczu takiej niepewności również prywatny sprzedawca mógłby się zgodzić na taką klauzulę. Klauzulę tę należy więc uznać za zgodną z zasadami rynkowymi.
- (51) Z powyższego wynika, że *klauzula dotycząca korekty cen*, która przewidywała rozwój ceny zgodnie ze zmianą indeksu cen dla drewna przemysłowego oraz równomierny podział ryzyka związanego z fluktuacją cen między strony, była zgodna z zasadami rynkowymi i że ostrożny prywatny sprzedawca zawarłby taką umowę.
- (52) Jak wspomniano powyżej, faktyczne korekty cen zostały przeprowadzone na podstawie wzoru. Niżej przedstawiona tabela pokazuje, że ceny wynikające z zastosowania wzoru były znacznie niższe od cen, które wynikałyby z zastosowania *klauzuli dotyczącej korekty cen*:

(w EUR za mp)

	Cena faktycznie zapłacona (na podstawie zastosowania wzoru)	Cena wynikająca z <i>klauzuli dotyczącej korekty cen</i> (*)	Średnia cena dla wszystkich gatunków drewna w kraju związkowym Brandenburgia
2006	13,00	15,42	17,72
2007	13,21	15,95	21,02
2008	16,55	20,96	22,76
2009	16,42	20,76	19,20

⁽⁹⁾ W trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego zainteresowane strony skarżyły się, że z powodu umowy z HoKaWe drewno przemysłowe jest wycofywane z rynku w dużych ilościach, co skutkowało tym, że drewno energetyczne dostarczane do HoKaWe zawierało znaczne ilości drewna przemysłowego.

(w EUR za mp)

	Cena faktycznie zapłacona (na podstawie zastosowania wzoru)	Cena wynikająca z klauzuli dotyczącej korekty cen (*)	Średnia cena dla wszystkich gatunków drewna w kraju związkowym Brandenburgia
2010	16,14	20,03	24,50
2011	15,79	19,33	Brak danych

(*) Dane liczbowe przedstawione przez Niemcy

- (53) Z tabeli ponadto wynika, że ceny obliczone na podstawie wzoru nie tylko były znacznie niższe od cen, które wynikałyby z zastosowania klauzuli dotyczącej korekty cen, lecz także były znacznie niższe od średnich cen w kraju związkowym Brandenburgia.
- (54) Poza tym takie konsekwencje zastosowania wzoru można było przewidzieć już w trakcie podpisywania umowy. Fakt ten ma szczególne znaczenie, ponieważ w celu wyjaśnienia, czy prywatny sprzedawca działający na przedmiotowym rynku postąpiłby tak samo lub w podobny sposób co kraj związkowy Brandenburgia, należy przeprowadzić ocenę *ex ante* umowy ⁽¹⁰⁾.
- (55) Jak przedstawiono w motywach 16 i 18, wzór był błędny i nie odzwierciedlał zamiarów stron określonych w klauzuli dotyczącej korekty cen. Jak potwierdzono również w ekspertyzie sporządzonej przez kancelarię RAUE LLP, zamiary te można było przedstawić matematycznie w formie następującego wzoru:

$$P = 15,50\text{€}/\text{rm} + \frac{\text{Index}_{n+1} - \text{Index}_n}{\text{Index}_n} \text{€}/\text{rm} * 15,50 * 0,5$$

- (56) Zamiast indeksu Index_n strony umowy potrąciły jednak stałą kwotę. Co prawda potrącenie stałej kwoty można uzasadnić w pewnych okolicznościach, ale w rezultacie powinno ono doprowadzić do uzyskania co najmniej początkowej ceny referencyjnej ustalonej dla roku, w którym zawierana jest umowa. W omawianym przypadku strony wybrały jednak potrącenie, które doprowadziło do uzyskania dla roku zawarcia umowy takiej ceny, która była znacznie niższa od ustalonej i zgodnej z zasadami rynkowymi początkowej ceny referencyjnej wynoszącej 15,50 EUR/mp.
- (57) W rezultacie w momencie podpisania umowy można było obiektywnie przewidzieć, że wzór jest błędny i że jego zastosowanie nie prowadzi do uzyskania cen ustalonych w klauzuli dotyczącej korekty cen.
- (58) W takiej sytuacji prywatny sprzedawca zastosowałby inny wzór lub przynajmniej dążyłby do zmiany wzoru, zwłaszcza że strony w treści umowy określily, że korekty cen powinny przebiegać zgodnie z indeksem ceny drewna przemysłowego oraz że ryzyko związane z fluktuacją cen należy podzielić po równo między państwo i HoKaWe (jak wyrażono w klauzuli dotyczącej korekty cen).
- (59) Należy zwrócić uwagę na to, że zmiany cen w ramach umowy nie wynikały w pełni automatycznie z obliczenia matematycznego na podstawie wzoru. Jak przedstawiono w motywie 19, z informacji przedłożonych przez Niemcy w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego wynika raczej, że wzór był wielokrotnie dostosowywany w okresie obowiązywania umowy ⁽¹¹⁾.
- (60) Jak wyraźnie wynika z przeglądu przedstawionego w motywie 52, te możliwe do przewidzenia negatywne konsekwencje zastosowania wzoru faktycznie wystąpiły, ponieważ cena zapłacona przez HoKaWe była znacznie niższa od tej, która wynikałaby z klauzuli dotyczącej korekty cen. Ponadto cena ta była również znacznie niższa od średniej ceny drewna z lasów kraju związkowego Brandenburgia, tzn. od ceny, po jakiej kraj związkowy Brandenburgia sprzedawał drewno innym zakładom ⁽¹²⁾.

⁽¹⁰⁾ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 16 maja 2002 r., Francja przeciwko Komisji, C-482/99, Rec. 2002 s. I-4397, pkt 70–72; wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 5 czerwca 2012 r. Komisja przeciwko EDF, sprawa C-124/10 P, Zb.Orz. 2012 s. I-0000, pkt 83–85 i 105.

⁽¹¹⁾ Dodatkowo dostosowano wzór w celu uwzględnienia nowego obliczenia przez Federalny Urząd Statystyczny indeksu dla drewna przemysłowego na podstawie nowego roku zerowego.

⁽¹²⁾ Jak pokazuje przegląd przedstawiony w motywie 52, zastosowanie klauzuli dotyczącej korekty cen, z wyjątkiem roku 2009, również doprowadziłoby do uzyskania cen poniżej średniej ceny obowiązującej w kraju związkowym Brandenburgia, jednak w znacznie mniejszym zakresie. Jak już stwierdzono w odniesieniu do zgodności klauzuli dotyczącej korekty cen z rynkiem, także transakcja zgodna z zasadą pełnej konkurencji, zawierana ze stałym dużym klientem, może doprowadzić do uzyskania cen poniżej średniej rynkowej. Zob. również decyzję Komisji C(2012) 834 final w sprawie SA.19045 (Ewentualna pomoc Bawarii (Bayerische Staatsforstverwaltung) w formie długoterminowych umów o dostawę drewna z przedsiębiorstwem Klausner), pkt 47 nn.

- (61) Wynika z tego, że państwo wiedziało, że zastosowanie wzoru nie doprowadzi do zamierzonej zmiany cen na podstawie indeksu dla drewna przemysłowego wraz z odpowiednim podziałem ryzyka związanego z fluktuacją cen między strony, oraz że fakt ten został przyjęty.

Wniosek

- (62) Niniejszym można wysunąć wniosek, że *klauzula dotycząca korekty cen* co prawda doprowadziłaby kraj związkowy Brandenburgia do uzyskania cen niższych od ceny średniej, ale ceny te byłyby jednak zgodne z rynkiem. Opierały się one na uzasadnionych przesłankach i negocjacjach między poszczególnymi stronami, a więc nie należy wykluczać, że również prywatny uczestnik rynku zawarłby umowę na takich samych lub porównywalnych warunkach.
- (63) Korekty cen faktycznie dokonywane przez strony na podstawie wzoru nie odzwierciedlały jednak takich warunków zgodnych z zasadami rynkowymi i doprowadziły do uzyskania cen znacznie niższych od tych, które wynikałyby z zastosowania klauzuli *dotyczącej korekty cen* (oraz, w większym stopniu, znacznie niższych od średniej ceny drewna z lasów kraju związkowego Brandenburgia).
- (64) Chociaż zmiana cen na podstawie *klauzuli dotyczącej korekty cen* odpowiada rozsądnej decyzji przedsiębiorczej oraz odzwierciedla sprawiedliwy podział ryzyka związanego z fluktuacją cen między strony umowy, ceny wynikające z zastosowania wzoru były znacznie niższe i nie odzwierciedlały takiego podziału ryzyka. Inaczej niż w sprawie SA.19045 (Ewentualna pomoc Bawarii (Bayerische Staatsforstverwaltung) w formie długoterminowych umów o dostawę drewna z przedsiębiorstwem Klausner) ⁽¹³⁾, w której Komisja uznała ceny niższe od średniej rynkowej za wolne od pomocy, ponieważ na rynku były dostępne nadwyżki i Republika Bawarska zabiegała o dużego klienta, z którym mogłaby utrzymywać regularne relacje handlowe w perspektywie długoterminowej, stan faktyczny w przedmiotowej sprawie nie uzasadnia cen niższych od tych, które wynikałyby z *klauzuli dotyczącej korekty cen*. Uzgodniona przez strony *klauzula dotycząca korekty cen* uwzględniała długoterminowy charakter umowy i jakość drewna na sprzedaż oraz doprowadziła do uzyskania cen niższych od średniej ceny w kraju związkowym Brandenburgia. Nic nie wskazuje na to, że prywatny uczestnik rynku zgodziłby się na jeszcze niższe ceny.
- (65) Potwierdzają to również informacje przekazane przez Niemcy, z których wynika, że *klauzula dotycząca korekty cen* odzwierciedlała prawdziwe zamiary stron. Po tym, jak w dwóch ekspertyzach prawnych z 2010 r., o których mowa w motywie 16, wskazano na możliwe problemy związane z pomocą państwa ze względu na stosowanie wzoru, w 2011 r. kraj związkowy Brandenburgia wynegocjował zmianę umowy, na mocy której zlikwidowano błędny wzór. Kraj związkowy Brandenburgia wynegocjował więc zmianę umowy bez wzoru, aby wdrożyć prawdziwe zamiary stron i położyć kres wątpliwościom odnośnie do zgodności pomocy z rynkiem.
- (66) Wynika z tego, że realizacja umowy, a zwłaszcza korekt cen na podstawie wzoru, nie zostałyby zaakceptowane przez prywatnego sprzedawcę i że nie jest zgodna z rynkiem.
- (67) Niemcy stwierdziły, że rząd brandenburski dopiero w trakcie reorganizacji zarządu lasów w 2009 r. dowiedział się, że ceny faktycznie zapłacone przez HoKaWe nie odpowiadały rozwojowi cen oczekiwanemu na podstawie *klauzuli dotyczącej zmiany cen*, lecz były znacznie niższe od cen, jakie inne zakłady płaciły za dostawę drewna; na tej podstawie kraj związkowy Brandenburgia podjął działania zgodne z zasadami rynkowymi, obejmujące zlecenie sporządzenia ekspertyz, o których mowa w motywie 16, i następnie zdecydował się na ponowne negocjacje umowy, które doprowadziły do zmiany umowy w 2011 r.
- (68) Argumenty te nie wydają się jednak przekonujące. Po pierwsze, jak wyjaśniono w motywach 54–57, można było przewidzieć konsekwencje zastosowania wzoru już w momencie podpisywania umowy. Po drugie, prywatny sprzedawca działający na przedmiotowym rynku, który dąży do wdrożenia ustalonego rozwiązania w formie *klauzuli dotyczącej zmiany cen* i odpowiednio do tego dokładnie kontroluje korekty cen, niezwłocznie zażądałby ponownej negocjacji ceny. Jak przedstawiono w motywie 65, skuteczna ponowna negocjacja umowy przez kraj związkowy Brandenburgia raczej potwierdza, że wzór nie odzwierciedlał prawdziwych zamiarów stron (określonych w *klauzuli dotyczącej korekty cen*). Poza tym pokazuje, że HoKaWe nie mogła odmówić zniesienia wzoru.
- (69) Wynika z tego, że w ten sposób HoKaWe czerpała korzyści gospodarcze od daty wejścia w życie umowy (1 czerwca 2006 r.) do jej zmiany (30 czerwca 2011 r.).

⁽¹³⁾ Jak wyżej.

- (70) Również inne kryteria istnienia pomocy zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE zostały spełnione. Korzyści te miały charakter selektywny, ponieważ umowa wyraźnie faworyzowała konkretne przedsiębiorstwo. Korzyści te przyznały organy państwa członkowskiego, a mianowicie kraj związkowy Brandenburgia. Średnie ilości drewna sprzedane HoKaWe na warunkach umownych były znaczne; dostawy drewna na korzystnych warunkach poprawiły pozycję rynkową odbiorcy względem jego konkurencji i w ten sposób zakłóciły konkurencję. Na rynku drzewnym konkurują ze sobą przedsiębiorstwa z różnych państw członkowskich. Co prawda umowa dotyczyła wyłącznie dostawy drewna z lasów znajdujących się w promieniu 70 km od Eberswalde, ale należy mieć na uwadze to, że Eberswalde leży bardzo blisko polskiej granicy (30 km). W rezultacie pomoc zakłóca również wymianę handlową między państwami członkowskimi. Na tej podstawie można wyciągnąć wniosek, że realizacja umowy, która doprowadziła do tego, że zapłacone ceny opierały się na wzorze, stanowiła pomoc państwa.
- (71) Wspomnianą zmianę umowy, która weszła w życie w dniu 1 lipca 2011 r., należy uznać za zakończenie istnienia środka pomocy. Stosownie do tej zmiany, od dnia 1 lipca 2011 r. korekty cen musiały być dokonywane na podstawie *klauzuli dotyczącej korekty cen*, aby zapewnić potwierdzenie pierwotnych zamiarów stron oraz ich prawidłową realizację. W zmienionej formie umowa jest zgodna z rynkiem, w związku z czym Komisja doszła do wniosku, że po dniu 30 czerwca 2011 r. HoKaWe nie czerpała już żadnej korzyści gospodarczej związanej z płatnościami w ramach umowy.

5.2. Zgodność z rynkiem wewnętrznym

- (72) Podstawa prawna zgodności przedmiotowej pomocy z prawem nie jest oczywista ani władze niemieckie nie powołały się na nią. Uprzywilejowanie HoKaWe, które wynika z realizacji umowy od czerwca 2006 r. do czerwca 2011 r., stanowi więc pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym.

5.3. Obliczanie elementu pomocy

- (73) Jak wyjaśniono w motywach 49–51, *klauzulę dotyczącą korekty cen* można uznać za zgodną z zasadami rynkowymi. Według Komisji element pomocy wynika z różnicy pomiędzy ceną, którą trzeba było zapłacić na podstawie *klauzuli dotyczącej korekty cen*, a ceną faktycznie zapłaconą na podstawie wzoru ⁽¹⁴⁾.

	a) Cena faktycznie zapłacona (w EUR za mp) (*)	b) Cena zgodna z <i>kla-</i> <i>uzulą dotyczącą korekty</i> <i>cen</i> (w EUR za mp)	c) Różnica między a) a b) (*)	d) Faktycznie dostar- czona ilość drewna (w mp)	e) Element pomocy: c) × d) (w EUR) (*)
2006	13,00	15,42	2,42	13 115,73	31 794
2007	13,21	15,95	2,74	142 792,67	391 452
2008	16,55	20,96	4,41	137 683,00	607 291
2009	16,42	20,76	4,34	141 273,68	613 128
2010	16,14	20,03	3,89	139 045,38	540 699
2011	15,79	19,33	3,54	62 680,29	222 051
				Łącznie	2 406 415

(*) Dane liczbowe w kolumnach a) i c) zostały zaokrąglone; dane w kolumnie e) zostały obliczone na podstawie dokładnych liczb; tylko wynik końcowy został zaokrąglony do pełnej kwoty w EUR.

- (74) Wysokość pomocy udzielonej HoKaWe wynosi zatem 2 406 415 EUR.

⁽¹⁴⁾ Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Niemcy cena faktycznie zapłacona jest określona w piśmie z dnia 1 października 2013 r.

6. ODZYSKANIE POMOCY

- (75) W przypadku stwierdzenia przez Komisję niezgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym Komisja musi — zgodnie z TFUE i utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości — podjąć decyzję, czy dane państwo członkowskie winno zmienić lub znieść taką pomoc ⁽¹⁵⁾. Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika również, że obowiązek nałożony na państwo członkowskie na mocy decyzji Komisji służy do zniesienia pomocy niezgodnej z rynkiem wewnętrznym w celu przywrócenia wcześniejszego stanu ⁽¹⁶⁾. W związku z tym Trybunał Sprawiedliwości uznał, że cel ten zostanie osiągnięty, jak tylko beneficjent zwróci kwoty otrzymane w ramach pomocy niezgodnej z prawem, ponieważ w ten sposób utraci on przewagę, jaką miał na rynku nad swoimi konkurentami, oraz jak tylko stan sprzed wypłaty pomocy zostanie przywrócony ⁽¹⁷⁾.
- (76) Na podstawie przedmiotowego orzecznictwa w art. 14 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 ⁽¹⁸⁾ określono, co następuje: „W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu windykacji pomocy od beneficjenta [...]”.
- (77) Ponieważ przedmiotowy środek nie został — z naruszeniem art. 108 TFUE — zgłoszony Komisji i w rezultacie stanowi pomoc niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, pomoc tę należy odzyskać w celu przywrócenia sytuacji rynkowej sprzed przyznania pomocy. Kwota pomocy do odzyskania obejmuje okres od dnia odniesienia korzyści przez beneficjenta, to jest począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do jego dyspozycji, do dnia jej faktycznego odzyskania, i musi być powiększona o kwotę odsetek naliczanych do dnia jej faktycznego odzyskania.

7. WNIOSEK

- (78) Realizacja umowy ramowej zawartej między krajem związkowym Brandenburgia a HoKaWe od dnia jej podpisania (1 czerwca 2006 r.) do jej zmiany (30 czerwca 2011 r.) obejmowała pomoc państwa niezgodną z rynkiem wewnętrznym. W związku z tym od HoKaWe należy odzyskać pomoc wraz z odpowiednimi odsetkami.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa w wysokości 2 406 415 EUR, która została w sposób niezgodny z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 TFUE przyznana przez Niemcy na rzecz HoKaWe Eberswalde GmbH, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym.

Artykuł 2

1. Niemcy odzyskują od beneficjenta pomoc, o której mowa w art. 1.
2. Do kwot podlegających zwrotowi dolicza się odsetki za cały okres począwszy od dnia, w którym pomoc została przekazana do dyspozycji beneficjenta, do dnia jej faktycznego odzyskania.
3. Odsetki nalicza się narastająco zgodnie z przepisami rozdziału V rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 ⁽¹⁹⁾ oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 271/2008 ⁽²⁰⁾ zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 794/2004.

Artykuł 3

1. Odzyskanie pomocy, o której mowa w art. 1, odbywa się w sposób bezzwłoczny i skuteczny.
2. Niemcy zapewniają wykonanie niniejszej decyzji w terminie czterech miesięcy od daty jej notyfikacji.

⁽¹⁵⁾ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 1973 r., Komisja przeciwko Republice Federalnej Niemiec, C-70/72, Rec. 1973 s. 813, pkt 13.

⁽¹⁶⁾ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 14 września 1994 r., Królestwo Hiszpanii przeciwko Komisji, sprawy połączone C-278/92, C-279/92 i C-280/92, Rec. 1994 s. I-4103, pkt 75.

⁽¹⁷⁾ Zob. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r., Belgia przeciwko Komisji, C-75/97, Rec. 1999 s. I-3671, pkt 64–65.

⁽¹⁸⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE (Dz.U. L 83 z 27.3.1999, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁰⁾ Dz.U. L 82 z 25.3.2008, s. 1.

Artykuł 4

1. W terminie dwóch miesięcy od daty notyfikacji niniejszej decyzji Niemcy przekazują Komisji następujące informacje:

- a) łączną kwotę (kwota główna i odsetki od zwracanej pomocy), do odzyskania od beneficjenta;
- b) szczegółowy opis środków już podjętych oraz środków planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji;
- c) dokumenty potwierdzające, że beneficjentowi nakazano zwrot pomocy.

2. Do momentu całkowitego odzyskania pomocy, o której mowa w art. 1, Niemcy na bieżąco informują Komisję o kolejnych środkach podejmowanych na szczeblu krajowym w celu wykonania niniejszej decyzji. Na wniosek Komisji Niemcy bezzwłocznie przedstawiają informacje o środkach już podjętych oraz środkach planowanych w celu wykonania niniejszej decyzji. Niemcy dostarczają również szczegółowe informacje o kwocie pomocy oraz odsetkach już odzyskanych od beneficjenta.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Federalnej Niemiec.

Sporządzono w Brukseli dnia 6 listopada 2013 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący